

Ukendt land forude

musik

Maggie Björklund skiftede den traditionelle guitar ud med pedal steel for 12 år siden. De uanede kombinationsmuligheder bringer hende stadig nye steder hen i et musikalsk landskab uden grænser

Sådan ser en pedal steel-guitar ud.

Den søvnige sol synker ned under horisonten og får Samarkands tårne i det fjerne til at glimte som blå juveler. Sådan ser scenariet ud, når jeg lytter til Maggie Björklunds æggende sang ”The Road to Samarkand”.

Man kan høre trækdyrenes slidte hove klikke på Silkevejens støvede sten og fornemme den orientalske stemning helt ud i fingerspidserne, selv om den snart 50-årige pedal steel-guitarist aldrig har sat sine fødder i nærheden af Usbekistan.

- Det er et område, jeg er meget fascineret af og læser en del bøger om. Silkevejen har en dragende historie, og selv om jeg aldrig har været på de kanter, føler jeg en samhørighed med eksempelvis Samarkand. Alene navnet dufter af eventyr og rejser, og når du kan fornemme, at musikken matcher dine oplevelser i byen, må jeg have ramt et eller andet rigtigt, konstaterer Maggie Björklund.

Mange af sangene på hendes seneste album ”Shaken” har samme filmiske flair, og

pedal steel-guitar

► **Pedal steel-guitaren** er et elektrisk (country)instrument. Den står på ben, og musikeren har selve guitaren liggende vandret foran sig. Pedalerne bruges til at hæve eller sænke tonelejet.

nogle af de landskaber, hun faktisk har oplevet, er Nevadas tørre ørken og Arizonas mærkelige bjergegne.

- Sådanne steder oplever jeg på én og samme tid en fornemmelse af lykke og ensomhed. Fordi man er så langt væk hjemmefra, at man både savner noget og samtidig er taknemmelig for at være tilstede og kunne opleve det. Det er en meget kompleks situation, som jeg emotionelt bruger rigtig meget i min sangskrivning, siger Maggie Björklund.

Når hun skriver sange på pedal steel-guitar, ender hun

ofte med nogle klangflader og overtoner, der bærer melodien helt andre steder hen, end hvis hun skrev den på guitar eller klaver.

- Akkorderne sidder helt anderledes på pedal steel-guitaren end på en almindelig guitar. Derfor er melodilandskaberne også vidt forskellige. Måske derfor kan mit instrument bære mig hele vejen til Samarkand, siger Maggie Björklund.

En langstrakt affære

Det er 12 år siden, Maggie Björklund tog springet fra guitar til pedal steel. Et instrument, der siden 1950'erne har været tæt forbundet med countrymusikken, som hun selv har dyrket i bandet Darleens i begyndelsen af 1990'erne.

- Da jeg spillede country-guitar op gennem 1990'erne, stødte jeg af og til på det der finurlige instrument, når udenlandske bands optrådte i Danmark. Der var meget få danskere, der spillede pedal steel, og da én af dem tilbød mig en begynder-model,

som stod og samlede støv, takkede jeg ja. Jeg blev slem skuffet. Det viste sig at være langt mere vanskeligt at spille på end ventet, siger Maggie Björklund.

Efter et par forgæves øve-seancer blev hun så rasende, at hun kylede instrumentet ind i et skab. Der fik det lov at hvile strengene i et helt år, inden hun forbarmede sig over det.

- Det kom bag på mig, at det var så svært at spille på, selv om jeg havde 20 års erfaring med guitar. Men da jeg gav det en chance til, var der pludselig noget, der dæmrede i mit hoved. Jeg blev enormt forelsket i instrumentet og brugte de efterfølgende to år på at øve op til seks timer dagligt. Derfor lærte jeg stille og roligt instrumentet bedre at kende, fortæller Maggie Björklund.

Børn er frygtløse

Hvis man skal mestre en pedal steel-guitar, skal man

● ● ● fortsættes næste side

Maggie Björklund fik sidste år en Steppeulv som Årets Danske Musiker for sit album ”Shaken”. - Den pris anser jeg for at være den vigtigste overhovedet herhjemme. Brugergenerede priser handler ofte om, hvad der er nemmest at høre på radioen, mens denne pris er givet af professionelle anmeldere, der ved meget om musik, siger hun. Foto: Tróndur Dalsgaard

» Har man først begivet sig ind i Maggie Björklunds dybe, medrivende lydunivers, er det vanskeligt at slippe, før man har udforsket hver en lille detalje og hver en auditiv afkrog. Ypperligt.

Kars Krejberg, avisens anmelder, som gav albummet ”Shaken” fem stjerner

Læs anmeldelsen på www.mitifyn.dk

Maggie Björklund

- **Maggie Björklund** hedder egentlig Margrethe Björklund. Hun er født 13. marts 1965, så hun fylder 50 år næste fredag.
- **Hendes debutalbum** ”Coming Home” udkom i 2011. Opfølgeren ”Shaken” udkom i 2014.
- **Hendes band** ved koncerten på Fyn 21. marts består af:
- Anders Pedersen, guitar
- Peter Dombernowsky, trommer
- Erik Olevik, cello
- **Hendes instrument** er en Sho-Bud, der gik ud af produktion i 1980'erne. Pick up'en, der blev lavet dengang, er sensitiv over for de spændingsfelter, som elektriciteten genererer. Derfor ”brummer” denne model lidt mere end andre instrumenter, hvilket er en ulempe, man må leve med, hvis man vil have den særlige lyd. En brugt pedal steel-guitar koster cirka 10.000 kroner.

» Jeg er lykkelig for mit relativt anonyme liv, hvor jeg kan handle og smutte ned med skralde-spanden uden at blive stoppet.
Maggie Björklund

Foto: Tröndur Dalsgard

Ukendt land forude

• • •
fortsat fra foregående side

kunne multitaske på højeste niveau.

- Man koordinerer begge fødder, begge knæ og alle fingre med de 10 strenge. Det er ikke bare at træde ned på en pedal med fødderne som på et klaver, her bruger man også siderne af fødderne,

hvilket betyder, at enormt mange bevægelser skal passe sammen, siger Maggie Björklund.

- Der er en meget kompleks logik forbundet med instrumentet, når det kommer til toner og akkorder. Selv om jeg i perioder har øvet mig op

til seks timer dagligt, opdager jeg til stadighed nye kombinationsmuligheder.

På grund af pedalernes samspil med strengene kan hun ramme den nøjagtig samme tone 20 steder på brættet.

- Hvis man sammenligner

pedal steel-guitaren med eksempelvis violinen, er der langt flere kombinationsmuligheder på pedal steel. Tager man et klaver, kan man kun ramme den samme tone ét sted. At jeg har tilegnet mig nogle egenskaber på pedal steel betyder også, at jeg ved,

hvor mine begrænsninger er. Det er en indbygget del af det at være musiker aldrig at blive tilfreds. Lloyd Green, en af pedal steel-pionererne, har øvet seks timer om dagen hele karrieren. Uanset om man spiller blokfløjte eller trommer, ligger der

ukendt land og venter, hvis man bruger så mange timer på at blive fortrolig med sit instrument, siger Maggie Björklund.

Hendes anbefaling er, at man i en tidlig alder kaster sig over instrumentet, hvis man vil mestre det.

- Børn er frygtløse. Når de leger med et nyt instrument, er det ikke nær så farligt, som voksne vil gøre det til, fordi vi er så bange for at fejle, siger Maggie Björklund.

Pedal steel-træf på Mars
Selv om hun har lyttet til og

lært af de amerikanske pedal steel-guitarister, bringer hun noget nordisk ind i sit spil, som vækker opsigt i instrumentets hjemland.

- Mange amerikanere synes, at min musik er spændende, fordi det er enormt tydeligt, at jeg ikke er vokset

op i Nashville og har hørt pedal steel hele mit liv. Når de går i kirke om søndagen i sydstaterne, er orglet afløst af pedal steel, så jeg mangler den "selvfølgelighed" i mit spil. Til gengæld udspringer mine toner fra en helt anden kilde, og det gør mig interes-

sant og opsigtsvækkende på de kanter, fortæller Maggie Björklund.

De gange, hun har overværet pedal steel-træf i sydstaterne, har hun været ved at tabe næse og mund af be-

novelse.
- Det føles som at komme

til Mars. Det er umanerligt sjovt at betragte stereotypen på en pedal steel-guitarist, der er en overvægtig, ældre herre med selebukser. Som har medbragt sin kone, der passer strikketøjet, mens han

• • • fortsættes næste side

spiller. Jeg ville i den grad skille mig ud i flokken, men jeg har altså aldrig optrådt til disse messer, fortæller Maggie Björklund.

Hun har kunnet læse på diverse pedal steel-fora, at hun deler vandene med sine to albummer. Den ene halvdel mener, at hun befinder sig for langt fra Nashville-lyden, mens den anden halvdel netop hylder hendes særpræg.

- Det har været ret underholdende at følge med i diskussionen mellem traditionisterne og dem, der hylder fornyelsen, konstaterer Maggie Björklund.

Rockens tre tenorer

En anden understregning af, at hun vækker opsigt med sit instrument, kunne man opleve på Orange Scene til forrige års Roskilde Festival. Hovednavnet Jack White selv havde ringet for at overtale hende til at optræde med ham på hele hans omfattende verdensturné, der gæstede Danmarks største festival.

- Den koncert og turné betød helt sikkert, at kendskabet til mig og mit instrument kom bredere ud både i Danmark og resten af verden. Men mange musikere havde allerede inden fået øjnene op for mig i forbindelse med mit første soloalbum, hvor jeg arbejdede sammen med Mark Lanegan, som jeg er kæmpe fan af. Han når ikke helt så langt ud med sin musik som Jack White og hans verdensberømte "Seven Nation Army"-sang, men Lanegan er i mine øjne en lige så indflydelsesrig musiker, konkluderer Maggie Björklund, der også har arbejdet tæt sammen med sangeren Kurt Wagner fra bandet Lambchop.

Når hun skal forsøge at sammenfatte, hvad disse tre musikere og sangere mestrer, handler det om autenticitet og vokalegenskaber i særklasse.

- I min verden er Jack White, Mark Lanegan og Kurt Wagner den alternative rocks svar på de tre tenorer. De har alle så stor dybde i deres udtryk, at man bliver helt åndeløs, når man hører dem synge. Derfor er jeg beæret over, at de alle tre har ønsket at samarbejde med mig. Forhåbentlig handler det om, at de også fornemmer en autenticitet, der udspringer af mit hjørne af verden, siger Maggie Björklund.

Frækhed gav pote

At det er tre amerikanere, hun har indspillet album og givet koncert med, er en tilfældighed.

- Jeg kunne lige så godt have fundet en chilener, en usbeker og en tjekke. Jeg leder efter musikere, der virkelig siger mig noget og kan bidrage med noget unikt til mine sange. Men jeg hører som mange andre meget amerikansk musik, derfor

er det er ikke overraskende, at jeg er blevet inspireret af musikere derfra, konstaterer Maggie Björklund.

Det kræver frækhed at opsoge sine helte, som hun i flere tilfælde har gjort. Men hvo intet vover, intet vinder. Når hun optræder i USA, mærker hun tydeligt, at hendes samarbejde med de tre musikere åbner nogle døre.

- Der er helt sikkert fans af Lambchop, Jack White og Mark Lanegan, der tænker, at jeg må være interessant, siden de har arbejdet sammen med mig. Men jeg har ikke været på en længerevarende

turné, hvor jeg har kunnet analysere mig frem til, præcist hvem mit publikum er. Det ved jeg måske, når jeg forhåbentlig har været på turné i USA senere på året, siger Maggie Björklund.

At kunne skrive navne som White og Lanegan på cv'et gavner uden tvivl mulighederne for at stable lignende samarbejder på benene. Men Maggie Björklund vil ikke ud med, hvem hun drømmer om at få med på sit tredje album.

- Selvfølgelig er der musikere, jeg ville elske at arbejde sammen og sparre med. Men

du får mig ikke til at nævne navne, siger hun drillende.

Man skal ramme en åre

Maggie Björklund har boet i Roskilde de seneste år. I dag sammen med sine to teenagebørn, der også er en del af forklaringen på, hvorfor hun ikke har bosat sig i USA.

- Jeg har typisk tilbragt et par uger om året i USA og nogle gange lidt mere, hvis jeg skulle indspille plader eller dyrke mit netværk. Men jeg er lykkelig for mit relativt anonyme liv i Roskilde, hvor jeg kan handle og smutte ned med skraldespanden uden

- Jeg kan personligt skrive under på, at jeg har bandet og svovlet, når instrumentet ikke har villet som jeg, siger Maggie Björklund. Polfoto

Se og hør Maggie Björklund på Roskilde Festival sammen med Jack White i nummeret "Seven Nation Army" på www.mitfyn.dk

Af Simon Staun
sim@fyens.dk

Dexter, Odense, 21. marts klokken 20.00